

med Forbigaaelse af Landsøverretten. Sagen blev bragt frem i forrige Samling i det andet Thing som Regjeringsforslag efter en Opfordring af Høiesteret til Justitsministeren. Det gik til Udvalg, men kom ikke videre der, fordi der gjorde sig visse Betænkeligheder gjældende, som Landsthinget mente først burde ryddes til Side. Derefter kom Sagen til Behandling i det bornholmiske Amtsraad, hvor det blev vedtaget at fremme Samme. De Bestemmelser, der foreslaas afstafede, ere begrundede paa Forhold, der i sin Tid vare særlig mislige og hindrende for, at Bornholm kunde stilles paa lige Fod med det øvrige Land med Hensyn til Indankning af Underretssager til høiere Ret. Der blev navnlig anført den usikre Forbindelse, de uheldige, ikke tilfredsstillende Færdselsmidler, man den Gang havde imellem Bornholm og det øvrige Land. Den Ubefaling, Lovforslaget har faaet i det andet Thing, er forresten ikke videre indgaaende eller varm, den forekommer mig snarere noget kjoelig, idet der som den væsentligste Grund, hvorpaa man nærmest lægger Vægt, er anført, at ved at forandre den særlige bornholmiske Stilling saaledes, at Bornholm med Hensyn til Indankning af Rettergangssager kommer til at staa ganske paa lige Fod med det øvrige Land, vil man ikke i nogen væsentlig Grad forøge Udgifterne, navnlig ikke De-linventomkostningerne for Bornholms Amts Vedkommende. Det er omtrent det Hele, og udover dette er der ikke anført nogen Begrundelse, som jeg synes, har noget rimeligt Værd. Jeg skal dog her med den ærede Formands Tilladelse fremdrage et Par Et-nier i de Bemærkninger, der ledsagede det oprindelige Lovforslag. Det hedder der: „Høiesteret har bemærket, at under Behandlingen af de særlig i den senere Tid ikke ganske saa fra Bornholm indankede Justits-sager, har den Anskuelse mere og mere paa-trængt sig Høiesteret, at det turde være ønskeligt, om den nævnte singulære Bestem-melse om Appel af bornholmiske Justits-sager kunde blive ophævet.“ „Det er nu ikke saa ganske sjældent Tilfældet, at en bornholmsk Justits-sag foreligger Høiesteret i en Stil-telse, der lader føle Savnet af en korri-gerende og supplerende Virksomhed, der i andre Justits-sager udføres af Overretten“. Hele denne Bemærkning forekommer mig imidlertid ikke mærkelig, men ganske ordinær, thi det er jo i sin fuldbornne Orden, at en høiere Domstol konstaterer sin Overlegenhed overfor den lavere stillede, dertil er den jo som skabt og baaren. Hvorfor skulde man ellers have den? Hvad der her gjælder særlig Underdomstolene paa Bornholm, an-

tager jeg, gjælder ogsaa i visse Maader andre Underretsdomstole og ogsaa Overret-terne, men dette foreligger jo ikke i sin Ak-tualitet i Dieblifket. Det forekommer mig, at den korriigerende og supplerende Virksom-hed ligesaa godt kan udføres af Høiesteret som af Landsøverretten, og i hvert Fald bliver Underretten eller Underretsdommeren, om man saa vil, jo ikke bedre derved, at en Melleminstants er stukket ind mellem ham og Høiesteret. Naar jeg nu skal tilljende-give min Hovedbetragtning af nærværende Sag, er det den, at den snarere maa be-tragtes som et Tilbagekridt end et Frem-skridt, naar man som jeg er tilbøjelig til at anse to Instantser for tilstrækkelig, og i hvert Fald maa det vistnok indrømmes, at 3 In-stantser jo vilde kræve Mere baade af Tid og Peng. Forøvrigt maa jeg maasse til-lade mig at udtale, at jeg ikke tillægger denne Sag nogen overordentlig Betydning, særlig fordi jeg tror, at det er en glædelig Erfaring, at Processlysten — Lyften til og Bestræbelsen for at bringe Domstolene i Virksomhed — er i Afstagen ogsaa hjemme paa Bornholm. Endelig maa det maasse være mig tilladt ved denne Leilighed at hen-lede Opmærksomheden paa Grundlovens § 74, den Østeparagraf, som tilfuger Offent-lighed og Mündtlighed i Retspleien og Indførelse af Rættninger. Det er min An-skuelse, at saalænge vi kunne undvære denne Grundlovsparagrafs Gjennemførelse, kan Bornholm ogsaa godt vente med den her foreslaaede Forandring, hvis paaatrængende Nytte jeg ikke kan indse.

Mem: Uagtet jeg i det Væsentlige kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Dam) udtalte, ønsker jeg dog at knytte nogle Be-mærkninger til det foreliggende Lovforslag. Det fremgaar af Motiverne til Lovforslaget, at dets Fremkomst skyldes et Andragende fra Høiesteret, og ikke Omsket fra Bornholms Be-folkning, om at blive fri for disse særlige Bestemmelser for Bornholm. I Andragendet fra Høiesteret nævnes to Grunde dertil. Den første er den, at Høiesteret, under Be-handlingen af de særlig i den senere Tid ikke ganske saa fra Bornholm indankede Justits-sager, er kommen mere og mere til den Anskuelse, at det turde være ønskeligt, om de nævnte singulære Bestemmelser om Appel af bornholmiske Justits-sager kunne blive op-hævede, og der henvises til, at hvis de kom til Overretten ligesom andre Justits-sager for det øvrige Land, vilde rimeligvis en Del Sager standses der, og Høiesteret ikke faae saa mange bornholmiske Sager som før.